Ellen Gould Whiteová

Poslové naděje a lásky

Zrod křesťanství a vliv apoštolů

Název a logo Advent-Orion je ochranná známka, která je zapsána do rejstříku ochranných známek Úřadu průmyslového vlastnictví pod číslem zápisu 198705.

Přeloženo z anglického originálu *The Acts of the Apostles* vydaného v roce 1940 vydavatelstvím Pacifik Press Publishing Association, Montain View, CA, USA.

© Ellen G. White Estate Incorp., Silver Spring, MD, USA

Translation © Eva Havelková, 2004
© Advent-Orion, s. r. o., Praha 2005

ISBN 978-80-7172-520-6

6
U CHRÁMOVÉ BRÁNY

Petr a Jan uzdravili chromého člověka a kázali o Ježíšově vzkříšení.
Za to je vůdci izraelského národa dali vsadit do vězení.

Ježíšovi učedníci si byli dobře vědomi své vlastní neschopnosti, a tak na modlitbách pokorně spojovali svou slabost s Boží silou, svou nevědomost s Boží moudrostí, svou nehodnost s Boží spravedlností a svou chudobu s Božím nevyčerpatelným bohatstvím. Takto posíleni a vybaveni bez váhání pokračovali ve službě svému Pánu.

Uzdravení chromého

Krátce po vylití Ducha svatého a bezprostředně po období upřímných modliteb se Petr a Jan vydali do chrámu na bohoslužbu. U Krásné brány uviděli chromého člověka. Bylo mu čtyřicet let a od narození byl neduživý a trpěl bolestmi. Tento nešťastný muž se již dlouho toužil setkat s Ježíšem, aby mohl být uzdraven. Byl však téměř bezmocný a bydlel daleko od oblasti, kde velký Lékař působil. Nakonec však několik jeho přátel vyhovělo jeho prosbám a donesli jej k chrámové bráně. Zde se však dozvěděl, že ten, k němuž upínal své naděje, byl krutě zabit.

Jeho zklamání vzbudilo soucit těch, kteří věděli, jak dlouho a vytrvale doufal, že ho Ježíš uzdraví. Každý den ho přinášeli do chrámu, aby se nad ním kolemjdoucí slitovali a malým darem zmírnili jeho nouzi. Když kolem něj Petr a Jan procházeli, poprosil o almužnu i je. Učedníci na něj soucitně pohlédli a Petr řekl: „Pohleď na nás!‘ Obrátil se k nim a čekal, že od nich něco dostane. Petr však řekl: ‚Stříbro ani zlato nemám.‘“ (Sk 3,4-6) Když Petr takto přiznal svou chudobu, mrzák zklamaně sklopil zrak; apoštol však pokračoval a tváří chromého se mihl záblesk naděje: „„Ale co mám, to ti dám: ve jménu Ježíše Krista Nazaretského vstaň a choď!‘

Vzal ho za pravou ruku a pomáhal mu vstát; a vtom se chromému zpevnily klouby, vyskočil na nohy, vzpřímil se a začal chodit. Vešel s nimi do chrámu, chodil, skákal radostí a chválil Boha. A všichni ho viděli, jak chodí a chválí Boha. Když poznali, že je to ten, co sedal a žebral před chrámem u Krásné brány, žasli a byli u vytržení nad tím, co se stalo.

Protože se držel Petra a Jana, všichni se k nim v úžasu seběhli do sloupoví, kterému se říká Šalomounovo." (Sk 3,6-11) Lidé žasli, že učedníci mohou konat podobné zázraky, jaké konal Ježíš. Stál před nimi muž, který byl čtyřicet let bezmocným mrzákem, a nyní hýbal všemi končetinami, necítil bolest a radoval se z víry v Ježíše.

Když učedníci viděli, jak moc se tomu lidé podivují, Petr se zeptal: „Proč nad tím žasnete a proč hledíte na nás, jako bychom svou vlastní mocí nebo zbožností způsobili, že tento člověk chodí?" (Sk 3,12) Ujistil je, že chromý byl uzdraven ve jménu a skrze zásluhy Ježíše Nazaretského, kterého Bůh vzkřísil z mrtvých. Apoštol prohlásil: „A protože tento člověk, kterého tu vidíte a poznáváte, uvěřil v jeho jméno, moc Ježíšova mu dala sílu a zdraví — a víra, kterou jméno Ježíšovo v něm vzbudilo, úplně ho uzdravila před vašima očima." (Sk 3,16)

Zpráva o vzkříšení

Apoštolové otevřeně hovořili o velkém hříchu, kterého se Židé dopustili, když zavrhli a zabili Pána života; byli však obezřetní, protože nechtěli své posluchače dohnat k zoufalství. Petr řekl: „Svatého a spravedlivého jste se zřekli a vyprosili jste si propuštění vraha. Původce života jste zabili, Bůh ho však vzkřísil z mrtvých a my jsme toho svědky." „Vím ovšem, bratří, že jste jednali z nevědomosti, stejně jako vaši vůdcové. Bůh však tímto způsobem vyplnil, co předem ohlásil ústy všech proroků, že jeho Mesiáš bude trpět." (Sk 3,14.15.17.18) Vysvětlil jim, že Duch svatý je vyzývá, aby činili pokání a obrátili se, a ujistil je, že pro ně neexistuje jiná naděje na spasení než skrze milost Ježíše, kterého ukřižovali. Jedině skrze víru v něj mohou získat odpuštění hříchů.

Petr zvolal: „Proto čiňte pokání a obraťte se, aby byly smazány vaše hříchy a přišel čas Hospodinův, čas odpočinutí."

„Vás se týkají zaslíbení proroků i smlouva, kterou Bůh uzavřel s vašimi otci, když řekl Abrahamovi: ‚V tvém potomstvu budou požehnány všechny národy na zemi.' Především pro vás povolal svého služebníka a poslal ho k vám, aby vám přinesl požehnání a odvrátil každého od jeho hříchů." (Sk 3,19.25.26)

Takto učedníci kázali o Kristově vzkříšení. Mnozí z těch, kdo jim naslouchali, čekali na toto svědectví, a jakmile je uslyšeli, uvěřili. Vybavila se jim Ježíšova slova a přidali se k těm, kdo přijali evangelium. Semeno, které zasel Spasitel, vzešlo a přineslo ovoce.

Zatímco učedníci mluvili k lidu, „přišli na ně kněží s velitelem chrámové stráže a saduceji, rozhořčeni, že učí lid a hlásají, že v Ježíši je vzkříšení z mrtvých" (Sk 4,1).

Po Kristově vzkříšení rozšířili kněží všude lživou zprávu, že učedníci ukradli Ježíšovo tělo, když římští strážci spali. Proto není divu, že se jim nelíbilo, když slyšeli, jak Petr

a Jan kážou o vzkříšení toho, kterého zabili. Zvláště pobouřeni byli saduceové. Cítili, že jejich oblíbené učení se octlo v ohrožení a že v sázce je jejich pověst.

Židovští vůdcové

Obrácených na novou víru rychle přibývalo a farizeové i saduceové se shodli na tom, že pokud se těmto novým učitelům nikdo nepostaví do cesty, bude jejich vliv ohrožen ještě více než v době, kdy Ježíš žil na této zemi. Proto velitel chrámové stráže s pomocí několika saduceů zatkl Petra a Jana a uvrhl je do vězení, protože toho dne již bylo příliš pozdě na výslech.

Nepřátelé učedníků museli být přesvědčeni o tom, že Kristus vstal z mrtvých. Důkazy byly příliš jasné, než aby o nich mohli pochybovat. Přesto se zatvrdili a nechtěli litovat hrozného činu, kterého se zabitím Ježíše dopustili. Vůdcové židovského národa měli dostatek důkazů, že slova a jednání apoštolů byly inspirovány Božím Duchem, vytrvale se však vzpírali poselství o pravdě. Kristus nepřišel tak, jak očekávali. Občas byli sice přesvědčeni o tom, že byl Božím Synem, ale toto přesvědčení v sobě potlačili a ukřižovali ho. Ve své milosti jim Bůh neustále poskytoval nové důkazy a také nyní jim nabídl další příležitost, aby se k němu obrátili. Pověřil učedníky, aby jim řekli, že zabili Pána života, zároveň je ale tímto hrozným obviněním vyzval k obrácení. Židovští učitelé si však byli příliš jisti svou vlastní spravedlností a odmítali připustit, že tito muži, kteří je obviňovali z ukřižování Krista, mluví pod vedením Ducha svatého.

Když už se kněží rozhodli pro cestu odporu vůči Kristu, každá vzpoura se pro ně stala jen dalším podnětem, který je v jejich rozhodnutí utvrdil. Ve své tvrdošíjnosti byli stále rozhodnější. Neznamená to, že se již nemohli podřídit; mohli, ale nechtěli. Byli vinni a zasloužili si smrt, protože zabili Božího Syna; o spásu se však nepřipravili jenom kvůli tomu, ale především proto, že se vzepřeli Bohu. Vytrvale odmítali světlo a uzavírali se usvědčování Ducha svatého. Působil v nich vliv, který ovládá neposlušné Boží děti, a vedl je k hanobení mužů, kteří byli Božími nástroji. Zlomyslnost jejich vzpoury se stupňovala s každým dalším projevem odporu vůči Bohu a vůči poselství, jehož hlásáním Bůh pověřil své služebníky. Neochota činit pokání prohlubovala každým dnem odpor židovských vůdců, kteří se tak připravovali na to, že jednoho dne sklidí, co zaseli.

Boží hněv se obrací proti nekajícím hříšníkům nejen proto, že zhřešili, ale také proto, že setrvávají ve svém odporu a navzdory světlu, které jim bylo dáno, opakují hříchy minulosti, přestože byli vyzváni k pokání. Kdyby se židovští vůdcové podřídili usvědčující moci Ducha svatého, bylo by jim odpuštěno; oni však nechtěli ustoupit. Stejně tak i hříšník, který se neustále vzpírá, se nakonec dostane do stavu, kdy

na něj Duch svatý nemůže mít již žádný vliv.

Petrova obhajoba

Den po uzdravení mrzáka se Annáš, Kaifáš a další správci chrámu sešli k výslechu a nechali předvést vězně. Právě v této místnosti a před některými z těchto mužů zapřel Petr hanebně svého Pána. Tato živá vzpomínka se mu vybavila, když se sám octl u výslechu. Nyní měl příležitost napravit svou zbabělost.

Ti z přítomných, kteří si vzpomněli, jakou roli sehrál Petr při výslechu Krista, si namlouvali, že ho nyní budou moci zastrašit pohrůžkou uvěznění a smrti. Ale Petr, který byl předveden před veleradu k výslechu, již dávno nebyl tím vznětlivým a sebevědomým Petrem, který zapřel Krista v jeho nejtěžší hodině. Po svém pádu se totiž obrátil. Již nebyl pyšný a vychloubačný, ale skromný a sebekritický. Byl naplněn Duchem svatým a rozhodl se, že v jeho moci se zbaví poskvrny odpadlictví a oslaví jméno, které tehdy zapřel.

Až dosud se kněží vyhýbali zmínce o Ježíšově ukřižování nebo zmrtvýchvstání. Aby však dosáhli svého cíle, museli se obviněných zeptat, jak došlo k uzdravení nemocného muže: „Jakou mocí a v jakém jménu jste to učinili?“ (Sk 4,7)

S posvátnou odvahou a v moci Ducha Petr neohroženě prohlásil: „Vězte vy všichni i celý izraelský národ: Stalo se to ve jménu Ježíše Krista Nazaretského, kterého vy jste ukřižovali, ale Bůh ho vzkřísil z mrtvých. Mocí jeho jména stojí tento člověk před vámi zdráv. Ježíš je ten kámen, který jste vy stavitelé odmítli, ale on se stal kamenem úhelným. V nikom jiném není spásy; není pod nebem jiného jména, zjeveného lidem, jímž bychom mohli být spaseni.“ (Sk 4,10-12)

Tak odvážná obhajoba židovské vůdce vyděsila. Domnívali se, že když předvedou učedníky před veleradu, přemůže je strach a zmatek. Namísto toho hovořili tito svědkové stejně jako Kristus s přesvědčivostí, která jejich odpůrce umlčela. Když Petr prohlásil: „Ježíš je ten kámen, který jste vy stavitelé odmítli, ale on se stal kamenem úhelným,“ nebylo v jeho hlase ani stopy po strachu.

Petr zde použil rčení, které kněží dobře znali. Již proroci hovořili o zavrženém kameni; a sám Kristus jednou kněžím a starším řekl: „Což jste nikdy nečetli v Písmech: ‚Kámen, který stavitelé zavrhli, stal se kamenem úhelným; Hospodin to učinil a je to podivuhodné v našich očích‘? Proto vám pravím, že vám Boží království bude odňato a bude dáno národu, který ponese jeho ovoce. Kdo padne na ten kámen, roztříští se, a na koho on padne, toho rozdrtí.“ (Mt 21,42-44)

Když kněží slyšeli nebojácná slova apoštolů, „poznávali, že jsou to ti, kteří bývali s Ježíšem“ (Sk 4,13).

O učednících se píše, že v závěru úžasné události Kristova proměnění „neviděli už nikoho jiného než Ježíše samotného“ (Mt 17,8). „Ježíše samotného“ — v těchto slovech spo-

čívá tajemství života a moci, jímž se vyznačují dějiny rané církve. Když učedníci poprvé uslyšeli Ježíšova slova, cítili, že ho potřebují. Hledali ho, nalezli ho a následovali ho. Byli s ním v chrámu, u stolu, na horské stráni, na poli. Měli k němu stejný vztah, jaký mají žáci ke svému učiteli; každý den od něj přijímali ponaučení o věčné pravdě.

I po Kristově nanebevstoupení apoštolové neustále cítili osobní Boží přítomnost a vnímali Boží lásku a světlo. Ježíš, který s nimi chodil a hovořil, který se s nimi modlil, probouzel v nich naději a utěšoval je, byl vzat do nebe. Rozloučil se s nimi poselstvím pokoje. Když jej andělé vítali v nebeském voze, zaslechli jeho slova: „A hle, já jsem s vámi po všecky dny až do skonání tohoto věku." (Mt 28,20) Vystoupil do nebe v podobě člověka. Věděli, že i před Božím trůnem zůstane jejich Spasitelem a přítelem, že jeho náklonnost k nim se nezmění a že již navždy bude spojen s trpícím lidstvem. Věděli, že před Otcem uplatní zásluhy své krve, že mu ukáže své probodnuté ruce a nohy, které mu připomenou, jakou cenu zaplatil za své vykoupené. Tato myšlenka je posilovala, když museli kvůli němu snášet potupu. Jejich vztah k němu byl nyní vřelejší, než když byl mezi nimi osobně přítomen. Kristus přebýval v jejich nitru, takže z nich vyzařovalo jeho světlo, láska a moc a lidé, kteří se s nimi setkali, žasli.

Kristus vtiskl svou pečeť slovům, která Petr pronesl na jeho obhajobu. Vedle učedníka stál jako věrohodný svědek muž, který byl tak zázračně uzdraven. Pohled na tohoto člověka, který byl ještě před několika hodinami bezmocným mrzákem a nyní se těšil pevnému zdraví, dodával Petrovým slovům přesvědčivou váhu. Kněží a přední mužové mlčeli. Nebyli schopni vyvrátit Petrovo tvrzení, přesto však byli pevně rozhodnuti, že učení apoštolů zastaví.

Kristův vrcholný zázrak — vzkříšení Lazara — utvrdil kněze v jejich rozhodnutí sprovodit Ježíše a jeho velkolepé skutky, které silně oslabily jejich vliv na lid, ze světa. Ukřižovali ho, ale zde byl přesvědčivý důkaz, že tím nezastavili zázraky konané v jeho jménu ani hlásání pravdy, kterou učil. Již uzdravení ochrnutého a kázání apoštolů vyvolalo v celém Jeruzalémě značný rozruch.

Kněží a přední mužové chtěli skrýt své rozpaky, a proto nechali apoštoly odvést, aby se mohli mezi sebou poradit. Všichni se shodli na tom, že by bylo zbytečné popírat, že tento muž byl uzdraven. Rádi by tento zázrak vydávali za podvod, ale nebylo to možné, protože k němu došlo za bílého dne a viděly jej davy lidí a další tisíce lidí už se o něm doslechly. Cítili, že musí působení učedníků zastavit, jinak si Ježíš získá mnoho následovníků. Oni sami by pak upadli v nemilost, protože by byli obviněni ze zavraždění Božího Syna.

Věrni Bohu

I přes svou touhu zničit učedníky se však kněží neodvážili udělat nic

Světskou vládu bychom měli uznávat jako Bohem ustanovené zřízení a měli bychom učit, že poslouchat ji v oblasti její zákonné pravomoci je naší svatou povinností.

jiného, než že jim pohrozili tím nejpřísnějším trestem, pokud budou i nadále mluvit o Ježíši a pracovat pro něj. Znovu je předvolali před veleradu a zakázali jim mluvit a učit v Ježíšově jménu. Ale Petr a Jan odpověděli: „Posuďte sami, zda je před Bohem správné, abychom poslouchali vás, a ne jeho. Neboť o tom, co jsme viděli a slyšeli, nemůžeme mlčet.“ (Sk 4,19.20)

Kněží by byli rádi tyto muže potrestali za jejich neochvějnou věrnost jejich svatému poslání, ale báli se lidu, „neboť všichni chválili Boha za to, co se stalo“ (Sk 4,21). A tak jim zopakovali své pohrůžky a příkazy a propustili je na svobodu.

Když byli Petr a Jan ve vězení, ostatní učedníci se za své bratry bez ustání modlili, protože věděli, jak jsou židé nepřátelští, a báli se, že s nimi budou zacházet stejně krutě jako s Kristem. Jakmile byli apoštolové propuštěni, vyhledali ostatní učedníky a oznámili jim výsledek výslechu. Všichni věřící se velmi radovali. „Pozdvihli jednomyslně hlas k Bohu a řekli: ‚Pane, který jsi učinil nebe i zemi i moře a všecko, co je v nich, ty jsi skrze Ducha svatého ústy našeho otce Davida, svého služebníka, řekl: »Proč zuří pohané hněvem a národy osnují marná spiknutí? Povstávají králové země a vladaři se srocují proti Hospodinu a jeho Mesiáši.« Opravdu se srotili v tomto městě Herodes a Pontius Pilát spolu s pohany i s národem izraelským proti tvému svatému služebníku Ježíšovi, kterého jsi posvětil, a vykonali, co tvá ruka a tvá vůle předem určila.

Pohleď tedy, Pane, na jejich hrozby a dej svým služebníkům, aby s odvahou a odhodlaně mluvili tvé slovo; a vztahuj svou ruku k uzdravování, čiň znamení a zázraky skrze jméno svého svatého služebníka Ježíše.‘“ (Sk 4,24-30)

Učedníci na modlitbách prosili o více síly ke službě, protože věděli, že se setkají se stejně odhodlaným odporem, jakému musel čelit i Kristus, když žil na této zemi. Ještě když jejich jednomyslné modlitby ve víře stoupaly k nebi, přišla odpověď. Místo, kde byli shromážděni, se otřáslo a byli znovu naplněni Duchem svatým. S novou odvahou znovu vyšli do Jeruzaléma hlásat Boží slovo. „Boží moc provázela svědectví apoštolů o vzkříšení Pána Ježíše“ a Bůh podivuhodným způsobem žehnal jejich úsilí (Sk 4,33).

Na příkaz, aby už nikdy nehovořili v Ježíšově jménu, učedníci odpověděli: „Posuďte sami, zda je před Bohem správné, abychom poslouchali vás, a ne jeho.“ Zásada, kterou zde tak neohroženě zastávali, je stejná jako ta, kterou se ze všech sil snažili zachovat stoupenci evangelia v době

reformace. Když se v roce 1529 sešla na říšském sněmu ve Špýru německá knížata, byl jim předložen císařský výnos omezující náboženskou svobodu a zakazující jakékoli další šíření reformovaného učení. Tehdy se zdálo, že naděje světa budou zmařeny. Přijmou knížata tento výnos? Mnoho lidí dosud žilo ve tmě; mělo jim snad být světlo evangelia odepřeno? Rozhodovalo se o osudových otázkách tohoto světa. Ti, kdo vyznávali reformovanou víru, se sešli a jednomyslně prohlásili: „Tento výnos zamítáme. Když jde o otázky svědomí, nezáleží na názoru většiny." (Merle d'Aubigné, Dějiny reformace, kniha 13, kapitola 5.)

I dnes bychom se měli této zásady pevně držet. Prapor pravdy a náboženské svobody, který vztyčili zakladatelé novozákonní církve a Boží svědkové uplynulých staletí, byl v tomto posledním sporu svěřen do našich rukou. Odpovědnost za tento velký dar spočívá na těch, kterým Bůh požehnal poznáním svého slova. Toto slovo by pro nás mělo být nejvyšší autoritou. Světskou vládu bychom měli uznávat jako Bohem ustanovené zřízení a měli bychom učit, že poslouchat ji v oblasti její zákonné pravomoci je naší svatou povinností. Pokud jsou však její požadavky v rozporu s Božími požadavky, pak musíme poslouchat spíše Boha než člověka. Boží slovo musí být nadřazeno všem lidským zákonům. Výrok „Toto praví Hospodin" bychom neměli nahrazovat výrokem „Toto praví církev" nebo „Toto praví stát". Kristovy koruny bychom si měli vážit víc než čelenek pozemských vladařů.

Nejsme vyzýváni k tomu, abychom vzdorovali autoritám. Svá slova, ať již mluvená, nebo psaná, bychom měli pečlivě vážit a měli bychom se vyhýbat všemu, co by mohlo vzbudit dojem, že zaujímáme nepřátelský postoj vůči právu a pořádku. Neměli bychom říkat ani dělat nic, čím bychom si zbytečně zavřeli cestu. Měli bychom jít kupředu v Ježíšově jménu a hájit pravdy, které nám byly svěřeny. Jestliže nám lidé zakážou konat toto dílo, pak můžeme společně s apoštoly říct: „Posuďte sami, zda je před Bohem správné, abychom poslouchali vás, a ne jeho. Neboť o tom, co jsme viděli a slyšeli, nemůžeme mlčet."

Obsah

Předmluva 7

1. Boží záměr s církví 9
Bůh ustanovil církev, aby jejím prostřednictvím představil světu svůj charakter.

2. Příprava na službu 13
Po celé tři roky Ježíš připravoval své učedníky, aby po jeho odchodu mohli pracovat na záchraně světa.

3. Velké poslání 17
Před svým nanebevstoupením Ježíš seznámil učedníky s jejich úkolem a zdůraznil jim, že jej mohou splnit jen v jeho jménu a v moci Ducha svatého.

4. Letnice 22
O letnicích na učedníky sestoupil Duch svatý a oni pod jeho vlivem vydali o Bohu mocné svědectví.

5. Dar Ducha svatého 28
Duch svatý byl darován nejen rané církvi, nýbrž i lidem všech dob.

6. U chrámové brány 34
Petr a Jan uzdravili chromého člověka a kázali o Ježíšově vzkříšení. Za to je vůdci izraelského národa dali vsadit do vězení.

7. Varování před pokrytectvím 41
Kvůli svému pokrytectví přišli Ananiáš a Safira o život.

8. Před veleradou 45
Anděl v noci vysvobodil Petra a Jana z vězení a vyzval je, aby pokračovali v kázání evangelia.

9. Sedm diakonů 50
Volba diakonů byla jedním z prvních kroků k vytvoření organizační struktury církve.

10. První křesťanský mučedník 55
Štěpán, hlavní ze sedmi diakonů, zaplatil za svoji věrnost Kristu životem.

11. Poselství naděje v Samaří 59
Po Štěpánově ukamenování se jeruzalémští křesťané rozprchli do Judska a Samaří. Díky tomu se poselství evangelia dostalo za hranice Izraele.

12. Saulovo obrácení 64
Na cestě do Damašku se Saul z Tarsu setkal se vzkříšeným Kristem. Tato událost způsobila, že se z fanatického pronásledovatele stal Kristův následovník.

13. Příprava na službu 70
Kvůli pronásledování ze strany židů musel Pavel uprchnout z Damašku do Arábie, kde se nějaký čas věnoval studiu a rozjímání. Po svém návratu se v Jeruzalémě setkal s Ježíšovými učedníky, kteří jej přijali mezi sebe.

14. V Kornéliově domě 75
Obrácení Kornélia a jeho rodiny bylo jedním z prvních plodů evangelizace mezi pohany.

15. Petrovo vysvobození 82
Přestože křesťanská církev musela od počátku čelit krutému pronásledování, Bůh nad ní držel svoji ochranou ruku. Jedním z projevů jeho moci bylo zázračné vysvobození apoštola Petra z vězení.

16. Zvěstování evangelia v Antiochii 89
Barnabáš a Pavel se vydali do Antiochie zvěstovat evangelium. Protože jejich působení bylo velmi úspěšné, církev je pověřila misijní prací mezi pohany.

17. Poslové evangelia 96
V Pisidské Antiochii bylo poselství evangelia přijato s velkým nadšením. Tento ohlas však vyvolal nenávist v řadách nevěřících Židů, kteří Pavla a Barnabáše nechali z města vyhnat.

18. Působení mezi pohany 103
Přestože se poselství evangelia setkávalo s velikým odporem, Pavel a Barnabáš odhodlaně pokračovali ve své práci. Díky jejich píli vznikly na mnoha místech křesťanské sbory.

19. Židé a pohané 109
Kvůli sporu o ceremoniální zákon se v Jeruzalémě sešli hlavní představitelé církve.

20. Poselství života 117
Apoštol Pavel neúnavně obracel pozornost lidí k ukřižovanému Ježíši. V jeho smrti nacházel přesvědčivé svědectví o velikosti Boží lásky k člověku a nevyčerpatelný zdroj života.

21. Ve vzdálených zemích 123
Prvním výsledkem Pavlovy práce za hranicemi Malé Asie bylo založení sboru ve Filipech.

22. V Tesalonice 128
Apoštol Pavel v tesalonické synagóze představil Ježíše jako očekávaného Mesiáše.

23. V Beroji a Athénách 134
Zatímco obyvatelé Beroje přijali poselství evangelia s nadšením, v řadách vzdělaných Athéňanů vyvolalo smích a pobouření.

24. V Korintě 141
Pavlovo působení v Korintě přineslo své ovoce. Mnozí se odvrátili od uctívání model a začali sloužit živému Bohu.

25. Dopisy Tesalonickým 148
Ve svých dopisech do Tesaloniky se apoštol Pavel především zaměřil na objasnění událostí týkajících se druhého příchodu Ježíše Krista.

26. Apollos v Korintě 155
Po Apollově příchodu do Korintu došlo v tamním sboru k rozepřím a rozdělení.

27. V Efezu 162
Efez, jedno z nejnádhernějších měst své doby, bylo centrem modlářství, magie a zkaženosti. Přesto si v něm evangelium našlo cestu k lidským srdcím.

28. Období nesnází a zkoušek 168
Protože poselství evangelia odvracelo lidi od uctívání bohyně Artemidy, došlo v Efezu k velikým nepokojům.

29. Varovné poselství 172
Na zprávy o problémech v korintském sboru apoštol Pavel reagoval napsáním dvou dopisů.

30. Výzva k duchovnímu růstu 178
Pavel přirovnal duchovní život k běžeckému závodu. Tím upozornil na skutečnost, že růst ve víře vyžaduje odhodlání, vytrvalost a sebezapření.

31. Poselství přijato 186
V druhém dopise do Korintu apoštol Pavel uvedl, jaké vlastnosti by měl mít pravý služebník evangelia.

32. Štědrá církev 193
Štědrost je jednou z důležitých vlastností každého opravdového křesťana.

33. Práce v nesnadných podmínkách 199
Apoštol Pavel se při kázání evangelia nevyhýbal tělesné práci. Věděl totiž, že zručnost a píle přispívají k duchovnímu růstu.

34. Obětavá služba 206
Pravý kazatel usiluje o záchranu druhých lidí. Pro jejich dobro je schopný obětovat svůj čas a vynaložit jakékoli úsilí.

35. Spasení pro Židy 213
Přestože Židé nepřijali Ježíše jako Mesiáše, Bůh nikdy nepřestal usilovat o jejich záchranu.

36. Odpadnutí Galatských 219
Galatští nahradili učení o Kristu zastaralými židovskými tradicemi.

37. Pavlova poslední cesta do Jeruzaléma 223
Přestože Pavel věděl, že mu v Jeruzalémě půjde o život, vydal se na cestu.

38. Pavlovo uvěznění 230
V Jeruzalémě se apoštol Pavel setkal s velkým nepřátelstvím – a to nejen ze strany židů, ale i z řad vedoucích jeruzalémského sboru.

39. Soud v Cesareji 241
V Cesareji dostal apoštol Pavel příležitost obhájit se před místodržitelem Félixem a seznámit jej a jeho ženu Drusillu s poselstvím evangelia.

40. Pavel se odvolává k císaři 246
Apoštol Pavel věděl, že se jej Židé chystají zabít, a proto odmítl znovu předstoupit před veleradu a raději se odvolal k císaři.

41. „Málem bys mě přesvědčil...“ 249
Evangelium se krále Agrippy mocně dotklo, ale nepřijal je.

42. Plavba a ztroskotání lodi 253
Při plavbě do Říma zastihla apoštola Pavla a jeho doprovod zuřivá bouře. Přestože loď, na které se apoštol plavil, uvízla na mělčině, nikdo z pasažérů nepřišel o život.

43. V Římě 258
Apoštol Pavel pokračoval v šíření evangelia i během svého uvěznění v Římě.

44. Evangelium na císařově dvoře 266
Díky Pavlově odvaze a vytrvalosti evangelium proniklo i za zdi Neronova domu.

45. Dopisy z Říma 271
Ve svých dopisech z Říma apoštol Pavel věřící povzbudil a vyzval je k věrnosti, poslušnosti a vytrvalosti.

46. Na svobodě 280
Nero, jeden z nejkrutějších římských císařů, rozhodl o Pavlově nevině a propustil jej na svobodu.

47. Znovu ve vězení 282
Apoštol Pavel se znovu ocitl ve vězení, protože jej Židé obvinili z toho, že podpálil Řím.

48. Pavel před Neronem 284
Přestože apoštol Pavel věděl, že mu jde o život, bez váhání využil příležitosti a seznámil císaře Nerona s poselstvím evangelia.

49. Pavlův poslední dopis 288
Poslední dopis Pavel adresoval svému nejbližšímu příteli Timoteovi. Apoštol mu v něm udělil důležité rady a napomenutí.

50. Odsouzen k smrti 294
Apoštol Pavel kráčel vstříc smrti vyrovnaně a s nadějí na vzkříšení.

51. Věrný pastýř 297
Petr, jeden z nejbližších Ježíšových učedníků a opora církve, předal věřícím ve svých dopisech důležitá ponaučení, rady a napomenutí pro praktický život.

52. Vytrvalý až do konce 305
Ve svém druhém dopise Petr objasňuje, jakým způsobem chce Bůh proměnit charakter křesťana.

53. Milovaný učedník 311
Přestože Janova povaha vykazovala značné nedostatky, vliv Boží lásky z něj udělal jednoho z nejoddanějších Ježíšových učedníků.

54. Věrný svědek 315
Jan ve svých dopisech uvádí, že láska k Bohu a lidem je podstatou křesťanského života.

55. Proměněn milostí 321
Janův život je názorným příkladem pravého posvěcení.

56. Na ostrově Patmos 327
Na sklonku svého života byl apoštol Jan poslán do vyhnanství na ostrov Patmos. Jeho služba Bohu tím však neskončila.

57. Zjevení 333
Na ostrově Patmos obdržel Jan od Boha poselství, které se stalo posilou křesťanské církve ve všech etapách dějin.

58. Vítězná církev 342
Křesťanskou církev, která prošla mnoha zkouškami a utrpením, čeká slavná budoucnost.

Rejstřík veršů 348

Jmenný rejstřík 353

Věcný rejstřík 355

Rejstřík textů 358